

USTANOVLJENO JE DRUŠTVO LJUBITELJEV
LJUBLJANSKEGA BARJA

Pripravljenost in interesi sodelovanja

V veliki sejni dvorani naše občine se je v četrtek 22. oktobra zbralo kar precejšnje število naših občanov, pravih barjanov, strokovnjakov, ki že dolgo preučujejo barjanske posebnosti in seveda tudi vseh tistih, ki preprosto povedano, imajo radi to naše barje. Na pobudo Zelenih Slovenije (njihovo vodstvo je bilo polnoštevilno zastopano) so prišli na ustanovni občni zbor društva ljubiteljev Ljubljanskega barja. Uvodoma je dr. Avguštin Lah obudil ne prav kratko zgodovino urejanja tega našega barja, ki sega dobrih 230 let nazaj, ko so se pričela prva večja

barju, ali pa se med selitvami na njem ustavljale za krajši ali daljši čas. Dr. Andrej Sovič je s prikazom čudovitih posnetkov povedal marsikaj zelo zanimivega in ob tem tudi zaskrbljujočega. Zaradi izsuševanja barja, z mrežo neštevilnih jarkov, z uporabo vse večjih količin pesticidov in drugih umetnih gnojil smo danes priča procesu izumiranja ptičjih vrst in kar tretjina vrst ogroženih ptic v Sloveniji je na barju. Tako smo videli enega zadnjih posnetkov tipične barjanske ptice – južne pustovke, katere je le še pet gnezd (pred 20 leti preko tisoč), zna se zgoditi, da kmalu ne bomo več videli simbola Ljubljanskega barja – škurha, izgubila je smrdokavra, obstaja samo še en par bobnarice...

Društvo vabi

Vsem, ki se niso udeležili ustanovnega občnega zbora, velja obvestilo, da se lahko udeležijo sestanka upravnega in nadzornega odbora, ki bo v prostorih občinske stavbe (Trg MDB 7) v sredo, 12. novembra ob 17. uri, kjer bodo lahko tudi podpisali pristopno izjavo. To pa lahko storijo tudi na Komenskega 7, kjer je sedež Zelenih Slovenije, saj društvo zaenkrat še nima svojih prostorov.

izsuševalna dela ter pri tem opozoril na probleme, ki se intenzivno postavljajo od leta 1959 dalje. Žal pa še vedno niso razrešena in se v prvi vrsti nanašajo tako na regulacijo rečnega korita Ljubljance, na izboljšanje okolja in njegovo zaščito, na namembnost njegovega prostora s primerno infrastrukturo kot tudi na ohranjanje izvirnega živalstva in rastlinstva.

In prav temu sta bili namenjeni dve uvodni predavanji prof. dr. Andreja Matičiča in dr. Andreja Soviča. Marsikaj novega in žal premalo znanega nam je prikazal prof. Matičič o tem edinstvenem barju na območju južne Evrope in nekdanjem najlepšem in največjem. Žal je danes od njega ostalo le malo specifičnega – morda največ v okolici Bevk in pri Goričici blizu Podpeči. In tam, kjer ni več zamočvirjenih travnikov in predelave porezane šote, tudi ni več tipičnega barjanskega rastja. Izginjajo šotni mahovi, okroglična mesojeda rosvita, pa tudi številne lepe in nežne barjanske cvetice, ki so nekdanje cvetele po poljih, neopazno izginevajo.

Nič kaj prijaznejšega pa tudi ni usoda barjanskih in drugih ptic, ki so gnezdile na

V razpravi pa so prisotni opozarjali tudi na drugo plat žitja in bitja Ljubljanskega barja. Le-to ostaja pomembno kmetijsko območje z razvito govedorejo in konjerejo, od katerega živi nemalo ljudi tako v pridelovalnem kot oskrbovalnem smislu. Na barju so danes številna naselja s slabo ali pa sploh z neurejeno infrastrukturo ter se srečujemo s pravim izbruhom črnih gradenj, dalje, nedorečeno ostaja urbanistično poseganje, na obrobju je osrednje odlagališče odpadkov, pod barjem zaloge pitne vode, nič ni narejene za trajno in zaskrbljujočo poplavnost, aktualno je vprašanje o barjanskem jezeru, pravih raziskovanj o fenomenu Ljubljanskega barja že dolgo ni, seveda, slišali smo še marsikaj.

Pa vendar, to so hkrati tudi naloge in aktivnosti, katerim bo namenjena dejavnost novo ustanovljenega društva. Njegov smisel je sodelovanje vseh zainteresiranih državljanov pri uresničevanju programskih ciljev in demokratično določanje nalog, za katere se bodo člani zavzemali. Članov pa najbrže ne bo malo, saj je ta večer oddalo pristopne izjave več kot petdeset prisotnih. Izvolili so upravni odbor in nadzorni odbor, ki se bosta sestala že v novembru mesecu. Svoje delovanje bo društvo usmerilo na vsa področja življenja in-usode Ljubljanskega barja na tak način, da bo ustanovilo več sekcij, prednostno pa bodo obravnavali tista vprašanja, katerim so, odnosno bodo člani namenili na priloženem vprašalniku največjo pozornost.

Otroci in odrasli

V vsakem letu je en teden posvečen otrokom. Letos se v tem tednu odrasli zavzemajo za to, da bi otroci imeli boljšo šolo. Šolo, ki bo nam otrokom prijazna, lepša in nam bo nudila boljše pogoje za učenje.

Po Sloveniji je potekala akcija za pomoč družinam z večjim številom otrok (pri nakupu knjig in šolskih potrebščin). Prav tako poteka tudi akcija »Iskrice v žalostnih očeh«, saj so nekateri otroci veselili novih šolskih copat, ki jim jih starši ne morejo kupiti.

Nekateri otroci beguncev, ki so ušli vojni, se začasno učijo pri nas v begunskih centrih. Vzgojitelji in učitelji se po svojih močeh trudijo, da ti otroci ne bi pozabili vsaj tistega, kar že znajo od prej.

V Ljubljani so ob začetku šolskega leta ustanovili »Walldorfsko šolo«, ki poudarja večje sodelovanje med starši in učitelji. Učitelji so se za ta način šolanja usposabljali v Nemčiji.

V tednu otroka želim vsem otrokom na svetu, da bi živeli v prijaznem in toplim okolju in da bi imeli dovolj oblek, obutve in hrane, da ne bi bili lačni. Želim tudi povedati vsem staršem, da si ne želimo le igrač in sladkarij, ampak tudi pogovora in da bi imeli več časa za nas.

Primož Dolšina, 5. a
OŠ Primoža Trubarja V. Lašče

»Živimo med dvema prometnicama Jamovo in Langusovo. Prav slednja ulica je preobremenjena, na pločnikih so luže in parkirana vozila, vozniki ne spoštujejo omejitev hitrosti in dostop do Tržaške nam je nemogočen. Prosimo vas, da ob tej črni točki postavite vsaj prometni znak – Otroci na cesti in bolje označite cestišče!«, je dejal Sebastijan, gojenec Zavoda za slepo in slabovidno mladino.

Ali se bo prometna varnost vendarle izboljšala?

Ta misel je bila kot rdeča nit vsekozi prisotna, na upajmo, uspešni okrogli mizi, ki jo je v Tednu prometne varnosti sklical ob sodelovanju aktivnega občinskega sveta za varnost in preventivo v cestnem prometu, viškornudniški župan Bogdan Bradač. Spodbudno je bilo uvodoma že to, da je bila udeležba izvrstna in tako je bila že osnovna zamisel – »soočiti« učence viškornudniških osnovnih šol, ki aktivno delujejo pri aktivnostih prometne varnosti, ki so po tej ali drugi plati soodgovorni za varnost v prometu, zelo izvirna, pa tudi obetajoča. In zakaj obetajoča? Ker so prav ti soodgovorni gospodje tankočutno prisluhnili učencem in tudi iz prve roke pojasnjevali kaj je moč storiti, da bo prometna varnost boljša, pa tudi odkrito so povedali, kje vse so zadržki, da se marsikaj ne premakne iz mrtve točke.

Žal smo ta »marsikaj« zopet slišali v množini in žal tudi ne prvič. Zelo podrob-

no in plastično so šolarji opisovali tiste črne prometne točke, ki nikakor ne zginejo s cestišč, križišč, pločnikov in iskreno obtožujejo se bile njihove besede do odraslih udeležencev v prometu.

Rok iz Horjula je opozoril na slabe ceste, na neurejen prehod za šolarje ob neustreznih avtobusnih postaji, Mitja iz Polhovega Gradca se je prav tako razhudil nad še vedno neasfaltirano tamkajšnjo avtobusno postajo, ki vse bolj postaja divje parkirišče bližnjega bifeja, pa na nevaren in nepregleden klanec ob šoli. Tudi na Vrhovcih imajo pod klancem pri šoli črno prometno točko brez ustreznih oznak, je povedal šolar Jure in prosil za postavitve cestnih ovir. Zakaj se starejši ne odvajajo divjega parkiranja na pločnikih, se je spraševala Marinka iz Bičevja. Kje naj hodimo šolarji in zakaj na našo pobudo po semaforiziranem križišču pri Tovulu ni nobenega odgovora. Zebra na prehodu za pešce na cesti proti Vnanjim Goricam ni prebarvana, so povedali mladi Brezovčani. Tudi na Igu že tretje leto niso označili prehodi za pešce, ni oznak za šolo, najbolj nevaren pa je ovinek ob vhodu na Ig, ali ne bi razmišljali o ležečih ovirah... Zelo slaba je vidljivost ob avtobusni postaji na Cesti na Brdo, zato predlagamo obojestransko ogledala. Ta morajo biti tudi ob Cesti Iga Grudna, neprimerno je urejeno križišče Žavcerjeva-Pokljukarjeva... so naštevali učenci OŠ Vič. Veliko na račun nevarnih prometnih pasti so imeli povedati učenci OŠ Oskar Kovačič, saj njihova pot v šolo in iz nje vodi med dvema zelo nevarnima prometnicama Dolenjko in Ižanko in

se upravičeno razjezili nad dejstvom, da je kultura voznikov na nulti točki. Kako bi le odpravili divje parkiranje ob gostilni Malči na Lavrici, so se spraševali tamkajšnji šolarji, saj tam dnevno prečkajo Dolenjko, ni pa niti enega prometnega znaka. V centru Velikih Lašč bi nujno potrebovali semafor, otroci smo dnevno ogroženi in tudi izogiba-lišča za šolski avtobus ni, cestnih oznak za šolarje pa tudi ni, je povedala Nataša. Tudi učenci Kolesijske šole bi radi varnejši prehod od šole do Murgel, vsaj utripajoče luči...

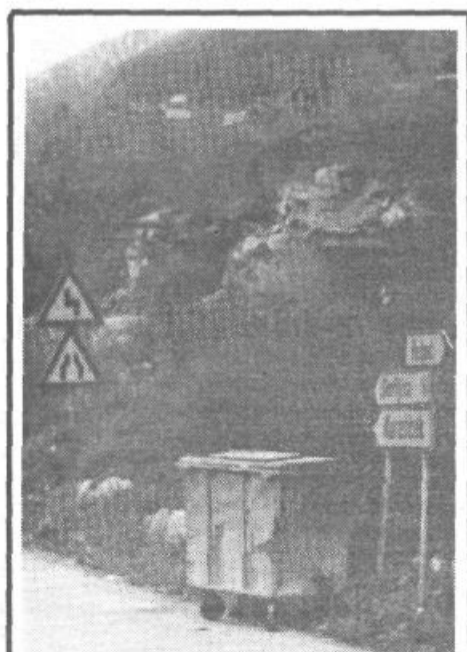
To kar smo napisali seveda še zdaleč ni vse kar so povedali učenci in kot smo že zapisali, mnogo tega smo poslušali že lani. Odgovorni so menili, da bi bilo vse skupaj vredno poslati na njihove naslove in ukrepanje bi bilo lažje. A je predsednica občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Helga Kučar povedala, da so to že večkrat storili in temu je pritril tudi Zvone Avsec, komandir ljubljanske prometne policije (policijo redno obešča o prometnih črnih točkah in predlaga ukrepe). Res je, da denarja za odpravo vseh nepravilnosti še zdaleč ni dovolj, res je, da je za marsikatero zadevo potreben daljši in morda tudi bolj zapleten postopek, pa vendar bi se po drugi strani dalo marsikaj (predvsem nujne predstavitve res potrebnih prometnih znakov, cestne označbe, prepoved parkiranja odnosno oviranja le-tega na nekaterih pločnikih ob križiščih, pa morda še ležeče ovire...) z več dobre volje in bolj praktičnim razreševanjem, ob relativno nevelikih stroških, kaj kmalu odpraviti. To je bila pravzaprav tudi sklepna ugotovitev in pristojni so to tudi obljubili, še več, zdi se, da bo takšen razgovor lahko uspešneje razvozljal prometne pasti, saj so posledice neurejene prometne varnosti več kot zaskrbljujoče. Za njihovo odpravo pa smo odgovorni vsi!

Nevarnost na cesti

Naše ceste so življenjska nevarnost za nas otroke in seveda tudi za odrasle. Mi smo pa še majhni in tudi manj pozorni na avtomobile, ki drvijo mimo nas. Večini prometnih nesreč botruje alkohol, slabe zavore, neprizgane luči in slabe ceste.

Tudi meni se je zgodilo, da sem bil premalo pozoren. Cesto sem prečkal izven prehoda za pešce, na nepreglednem delu ceste in zahvaljujem se vozniku, ki me je zelo hitro opazil in kljub temu, da je vozil počasi, me je zadel. Vrglo me je po cesti. Na srečo sem odnesel le praske in strgano torbo. Pa tudi izučilo me je. Sedaj bolj pazim, ko prečkam cesto. Otroci! Cesta ni igrišče in na cesti je treba spoštovati cestno prometne predpise. Pri tem nam pomagajo prometni znaki, semaforji in policisti. Že v vrtcu smo bili seznanjeni s tem, kako se obnašamo na cesti. Rumene rutice in kresničke, ki jih dobijo že prvošolčki, pa nam pomagajo, da nas drugi udeleženci v prometu prej opazijo. Zelo mi je všeč tudi akcija - 10%, saj je pri manjši hitrosti avtomobila tudi manj poškodb in voznik lahko hitreje reagira. Voznikom želim varno vožnjo, otrokom pa varno pot v šolo ali kamorkoli.

Primož Dolšina, 5. a
OŠ Primoža Trubarja, Vel. Lašče

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

Vozniki, ki se pripeljejo do glavnega križišča na Igu, ne morejo prezreti tudi zapuščene razvaline v bregu nad kažipoti, odkoder pelje cesta naprej proti Dragi in Kureščku. Lastniku zemljiča očitno ni mar ruševine, zato pa čedalje bolj moti predstavnike krajevnih skupnosti, ki se trudijo, da bi tudi estetsko izboljšali izgled svojega kraja.

B. VRHOVEC